

Ομιλία του Προέδρου της ΟΕΒ κ. Φίλιου Ζαχαριάδη κατά την Ετήσια Γενική Συνέλευση της Οργάνωσης

20/05/2013

Ξενοδοχείο Hilton Park, Λευκωσία

Μόνη λύση η αποφασιστικότητα και η ταχύτητα

Εξοχότατε κύριε Πρόεδρε της Κυπριακής Δημοκρατίας,
Έντιμοι Κυρία και Κύριοι Υπουργοί,
Αξιότιμοι κυρίες και κύριοι Βουλευτές,
Εκλεκτοί προσκεκλημένοι,
Κυρίες και κύριοι,

Η κυπριακή κοινωνία βιώνει άνευ προηγουμένου συνθήκες οικονομικής δυσχέρειας και αβεβαιότητας. Στην σημερινή κατάσταση δεν έχουμε βρεθεί από τη μια μέρα στην άλλη, ούτε και έχουμε φθάσει εδώ εξαιτίας ενός και μόνο λάθους.

Τα διαχρονικά δημοσιονομικά προβλήματα και στρεβλώσεις, η παγκόσμια οικονομική κρίση, τα διογκούμενα προβλήματα του χρηματοπιστωτικού τομέα και η έλλειψη πολιτικής βούλησης για λήψη ουσιαστικών μέτρων, δημιούργησαν σταδιακά μια οικονομική βόμβα η οποία έχει εκραγεί με καταστροφικές για την οικονομία και την κοινωνία συνέπειες. Δεν προκάλεσε η οικονομική κρίση τα προβλήματά μας, αλλά τα πολλαπλασίασε δρώντας ως καταλύτης.

Η επιδείνωση των οικονομικών δεικτών κατά τα τελευταία λίγα χρόνια ήταν η δραματικότερη που έχει βιώσει η Κυπριακή Δημοκρατία από ιδρύσεώς της εν καιρώ ειρήνης.

Επιγραμματικά να αναφέρω ότι στο ξεκίνημα της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης η αξιολόγηση της πιστοληπτικής μας ικανότητας ήταν 'άριστη' ενώ πλέον κατατάσσεται στην κατηγορία 'σκουπίδι', αποκλείοντάς μας από τις διεθνείς χρηματαγορές από το Μάη του 2011.

Μερικά από τα σημερινά δεδομένα της οικονομίας είναι:

Σύμφωνα με την στατιστική υπηρεσία της ευρωπαϊκής ένωσης, ο πληθωρισμός στην Κύπρο κατά το 2012 ήταν 3.5% ενώ στην ευρωζώνη ο μέσος όρος ήταν 2.5%. Ο ρυθμός ανάπτυξης του ΑΕΠ αναμένεται να είναι για το 2013 -8.7%, εκτίμηση που ενδεχομένως να αποδειχτεί αισιόδοξη, ενώ για την ευρωζώνη αναμένεται να είναι -0.4%.

Κατά το 2012 η Κύπρος κατέγραψε δημοσιονομικό έλλειμμα της τάξης του 6.3% του ΑΕΠ, ενώ στην ευρωζώνη ο μέσος όρος ήταν 3.7%. Το δημόσιο χρέος από 48.9% του ΑΕΠ που ήταν το 2008 σχεδόν διπλασιάστηκε στο 85.8% το 2012. Παράλληλα, η τιμή του ηλεκτρικού ρεύματος και τα επιτόκια δανεισμού για τις επιχειρήσεις παραμένουν απαγορευτικά υψηλά. Τα κέρδη των επιχειρήσεων έχουν εξανεμιστεί και οι προοπτικές ανάκαμψης μοιάζουν με πολύ δύσκολο στόχο.

Τραγικότερη όμως όλων των επιδόσεών μας είναι η τεράστια αύξηση της ανεργίας αφού από 3.3% που ήταν το Μάιο του 2008, ανήλθε τον Μάρτιο του 2013 στο 14.2% καταγράφοντας μια αύξηση της τάξης του 430% που δοκιμάζει τα όρια και τις αντοχές κράτους και κοινωνίας. Οι αριθμοί που έχω παραθέσει όμως δεν μπορούν με κανένα τρόπο να περιγράψουν το δράμα που βιώνουν οι κυπριακές οικογένειες και οι επιχειρήσεις. Για χιλιάδες συμπολίτες μας η ζωή έχει μετατραπεί σε έναν εφιάλτη ενώ η αβεβαιότητα έχει καταρρακώσει το ηθικό και πλήξει καίρια την ελπίδα.

Από αυτό ακριβώς το βήμα, τόσο εγώ όσο και οι προκάτοχοί μου, κρούαμε τον κώδωνα του κινδύνου για την πορεία της κυπριακής οικονομίας, ιδιαίτερα όσον αφορά τον εκτροχιασμό των δημόσιων οικονομικών. Όταν εμείς με τη φωνή της λογικής και της σύνεσης ζητούσαμε νοικοκύρεμα και δημοσιονομική πειθαρχία και διόρθωση των διαρθρωτικών στρεβλώσεων της οικονομίας μέσα από εμπειριστατωμένες εισηγήσεις, εισπράτταμε αφορισμούς και ανοίκειους χαρακτηρισμούς.

Η διαπλοκή, ο νεποτισμός, η αναξιοκρατία και ο λαϊκισμός με την συνδρομή της επίπλαστης ευμάρειας είχαν επικρατήσει της λογικής. Από το 2008 αγνοούσαμε επιδεικτικά τα σημάδια της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης ενώ σχεδόν τίποτα δεν μάθαμε από την εμπειρία της Ελλάδας.

Εμείς, μας έλεγαν, ήμασταν διαφορετικοί, μια ξεχωριστή περίπτωση που δεν υπακούει ούτε υπόκειται στους νόμους της οικονομίας. Η στρατηγική που ακολουθήσαμε κατά τα τελευταία χρόνια ήταν να αγνοούμε το πρόβλημα περιμένοντας την οικονομική κρίση να μας προσπεράσει και την οικονομία μας να εξέλθει αλώβητη. Κατόπιν, και ενώ η κατάσταση επιδεινωνόταν, αναλωθήκαμε στην επίρριψη ευθυνών, κατακρίναμε τις διεθνείς αγορές και αναλωνόμασταν σε ευσεβείς πόθους, αντί να λύσουμε τα προβλήματα του οίκου μας. Όσο και να μας επηρέασαν οι διεθνείς συγκυρίες, πιο εύκολο ήταν να αλλάξουμε και να προσαρμόσουμε τον εαυτό μας παρά να περιμένουμε τον κόσμο να προσαρμοστεί στα δικά μας μέτρα.

Όταν η κατάσταση έφτασε στο απροχώρητο λήφθηκαν μέτρα που ήταν τόσο ήπια που δεν επέφεραν καμία ουσιαστική βελτίωση. Θα μπορούσα να αναφερθώ στην εικόνα που προβάλλαμε στο εξωτερικό, στις κατηγορίες που εξαπολύαμε ενάντια σε όλους από τους οποίους σήμερα ζητάμε δανεικά αλλά θα προτιμήσω να εστιάσω το υπόλοιπο της ομιλίας μου στο τι πρέπει να γίνει, και όχι στο τι έγινε ή δεν έγινε.

Κυρίες και κύριοι, σας διαβεβαιώνω πως δεν νιώθουμε καθόλου ευτυχείς για την επαλήθευση των προειδοποιήσεων και των χειρότερων προβλέψεών μας.

Για μας είναι πλέον ξεκάθαρο τι πρέπει να γίνει. Έχουμε ως κράτος αποδεχτεί, έστω και με μεγάλη καθυστέρηση, την σύναψη μιας δανειακής σύμβασης που συνοδεύεται από ένα δύσκολο Μνημόνιο για αποφυγή της χρεοκοπίας και της κατάρρευσης της οικονομίας. Πρέπει να τηρήσουμε τους όρους της σύμβασης και του προγράμματος χωρίς παρεκκλίσεις ώστε να αποφύγουμε την λήψη χειρότερων και επαχθέστερων μέτρων. Παράλληλα, οι πολιτικές που θα ακολουθήσουμε πρέπει

να στρέφονται προς δύο κατευθύνσεις: την αποκατάσταση της αξιοπιστίας και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητάς μας. Μόνο έτσι θα μπορέσει η οικονομία να επιστρέψει σε ρυθμούς ανάπτυξης.

Αποκατάσταση της αξιοπιστίας

Για να αποκατασταθεί η αξιοπιστία μας, πρέπει να επέλθει το συντομότερο δυνατό η σταθερότητα στην οικονομία. Αυτό θα γίνει μέσα από την ταχύτερη δυνατή σταθεροποίηση του χρηματοπιστωτικού μας συστήματος και την βελτίωση της εποπτείας για αποφυγή των λαθών του παρελθόντος.

Παράλληλα πρέπει να ληφθούν όλα εκείνα τα μέτρα και να γίνουν όλες οι ενέργειες που να ενισχύουν την φήμη μας ως διεθνούς επιχειρηματικού κέντρου. Πρέπει να αντικρούσουμε κάθε κατηγορία εναντίον μας με επιχειρήματα και να διαλύσουμε κάθε σκιά που μπορεί να πλανάται περί ξεπλύματος βρώμικου χρήματος. Είναι πολλοί αυτοί που εποφθαμιούν το ρόλο μας και δεν πρέπει να τους δίνουμε αφορμές και λόγο να μας διαβάλλουν. Από την άμυνα πρέπει να περάσουμε στην επίθεση, να δημιουργήσουμε τις κατάλληλες διεθνείς συμμαχίες και συνέργιες και να περάσει το μήνυμα ότι είμαστε ένας εξαιρετικός open for business προορισμός.

Τα όποια περιοριστικά μέτρα στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα πρέπει να αρθούν το συντομότερο αλλά να μειωθούν και τα επιτόκια δανεισμού για τις επιχειρήσεις. Το χρηματοπιστωτικό σύστημα είναι ζωτικής σημασίας για την οικονομία αφού αυτό είναι που καθιστά δυνατή οποιαδήποτε οικονομική συναλλαγή. Η εξυγίανσή του πρέπει να αποτελέσει ύψιστη προτεραιότητα για την κυβέρνηση.

Σε αυτό το σημείο θα ήθελα να αναφερθώ ειδικά στην περίπτωση της Τράπεζας Κύπρου. Δεδομένου του μεγέθους και της συστημικής σημασίας της τράπεζας για τον χρηματοπιστωτικό τομέα και την ευρύτερη οικονομία, κυβέρνηση, κεντρική τράπεζα και πολιτική ηγεσία πρέπει να λάβουν αμέσως και χωρίς αντιπαραγωγικές αντιπαραθέσεις όλα εκείνα τα μέτρα που θα διασφαλίσουν τη βιωσιμότητά της. Πρέπει να δοθεί κάθε βοήθεια στο νέο Διοικητικό Συμβούλιο ώστε να προχωρήσει αποτελεσματικά και χωρίς καθυστέρηση στην εξυγίανση της τράπεζας. Είναι τέτοια η σημασία της για τη Κύπρο αλλά και για τις επιχειρήσεις που πρέπει να τύχει τις άμεσης προτεραιότητας όλων μας. Οι προσπάθειες των επιχειρήσεων αποτυγχάνουν, δουλειές χάνονται, εξαγωγές δεν πραγματοποιούνται λόγω της αδυναμίας του συστήματος να τις στηρίξει. Όταν λέμε το «σύστημα», εννοούμε κυρίως τη Τράπεζα Κύπρου η οποία πρέπει να ανεξαρτητοποιηθεί το συντομότερο. Θέλω να το τονίσω και να είμαι ξεκάθαρος, αυτή τη στιγμή προέχει η διάσωση και η εξυγίανση της τράπεζας από την οποία εξαρτώνται το μέλλον του χρηματοπιστωτικού μας τομέα και της υπόλοιπης οικονομίας.

Κάνουμε έκκληση προς την κυβέρνηση, την συμπολίτευση και την αντιπολίτευση να βρουν μια κοινή συνισταμένη μακριά από τις όποιες σκοπιμότητες ή προκαταλήψεις. Η πολιτική συναίνεση ποτέ δεν ήταν πιο απαραίτητη για την οικονομία απ' ότι είναι σήμερα. Δεν χρειάζεται παρά να κοιτάξουμε προς τους γείτονές μας για να δούμε πόσο καταστροφική μπορεί να είναι η διχογνωμία και η αναβλητικότητα. Η πολιτική ηγεσία τήρησε την ορθή στάση τον Δεκέμβριο του 2012

με την σχεδόν ομόφωνη ψήφιση των νομοσχεδίων που αφορούσαν την οικονομία και ελπίζουμε η ίδια ωριμότητα και ομοψυχία να συνεχιστεί και στο μέλλον για να αποφύγουμε ακόμη πιο οδυνηρές καταστάσεις.

Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας

Η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας μας περνά μέσα από τον εξορθολογισμό και την αναδιάρθρωση της κρατικής μηχανής στο σύνολό της. Αυτό αφορά το κρατικό μισθολόγιο, την μείωση της γραφειοκρατίας, την προώθηση της εναλλαξιμότητας των δημοσίων υπαλλήλων, τον περιορισμό των δαπανών και την στόχευση των κοινωνικών παροχών.

Η Ομοσπονδία Εργοδοτών και Βιομηχάνων (ΟΕΒ) έχει τοποθετηθεί πολλές φορές για αυτά τα ζητήματα και έχει καταθέσει τις εισηγήσεις της. Έχουμε αποστείλει προς την Κυβέρνηση και στα αρμόδια Υπουργεία κατάλογο ρεαλιστικών και υλοποιήσιμων εισηγήσεων για βελτίωση της ανταγωνιστικότητας μέσω της άρσης των εμποδίων, νομικών και διαδικαστικών, που ενεργούν ως τροχοπέδη για την επιχειρηματικότητα. Οι εισηγήσεις μας αφορούν όλους σχεδόν τους τομείς της οικονομίας πάνω στους οποίους θα πρέπει να επενδύσουμε και στους οποίους θα πρέπει να δώσουμε ξανά έμφαση.

Σε αυτό το σημείο επιθυμούμε να χαιρετίσουμε την εξαγγελία για την δημιουργία καζίνο στην Κύπρο, μια ενέργεια που θα δημιουργήσει θέσεις εργασίας και θα ενισχύσει το τουριστικό μας προϊόν. Ελπίζουμε η κυβέρνηση να προχωρήσει με την ίδια ταχύτητα, σύνεση και αποφασιστικότητα και στην εκμετάλλευση του υποθαλάσσιου μας πλούτου.

Κύριε Πρόεδρε της Δημοκρατίας,

Οι συμπολίτες μας σας εξέλεξαν στο ανώτατο αξίωμα της πολιτείας με το μεγαλύτερο ποσοστό που έλαβε υποψήφιος πρόεδρος από το 1974. Έχετε λάβει ένα ισχυρότατο και ξεκάθαρο όρο εντολής από τους πολίτες για μεταρρύθμιση και εκσυγχρονισμό του κυπριακού κράτους. Παρόλο που έχετε να αντιμετωπίσετε εξαιρετικά δύσκολες συνθήκες, σας καλούμε να μην υπαναχωρήσετε καθόλου σε αυτή σας την προσπάθεια αλλά να προχωρήσετε με θάρρος και παρρησία.

Όπως και αλλού, οι προσπάθειες για εκσυγχρονισμό και αλλαγή θα συναντήσουν την αντίδραση των οργανωμένων συμφερόντων που επωφελούνται από την σημερινή στρεβλή κατάσταση πραγμάτων. Όλοι συμφωνούν πως χρειάζονται αλλαγές, όταν όμως γίνονται ενέργειες προς τη σωστή κατεύθυνση αρχίζουν οι αντιδράσεις. Για κάποια οργανωμένα σύνολα, η αλλαγή αφορά πάντοτε τους άλλους και ποτέ τους ίδιους. Έτσι σχεδόν τίποτε δεν αλλάζει υπό τον φόβο της αντίδρασης και έτσι συνεχίζουμε να συντηρούμε 'κεκτημένα' και κατεστημένα που αφαιμάσσουν την πραγματική οικονομία και στραγγαλίζουν την ανάπτυξη.

Να αναμένετε πως αυτές οι ομάδες συμφερόντων που βολεύονται από τη σημερινή κατάσταση πραγμάτων θα αντιδράσουν έντονα και θα προσπαθήσουν να κερδίσουν τις εντυπώσεις της κοινής γνώμης προσπαθώντας να πείσουν για τα

δίκαιά τους, δίκαια που χρηματοδοτούνται από την εργασία και τον κόπο των πολλών και όχι των ιδίων. Το σύνολο του λαού που έχει να ωφεληθεί τα πλείστα από την εξυγίανση του κράτους μας αποτελεί την σιωπηρή πλειοψηφία, για αυτό να είστε βέβαιοι. Γνώμονας της μεταρρυθμιστικής σας προσπάθειας πρέπει να είναι τα συμφέροντα ολόκληρου του κυπριακού λαού και όχι τα παγιωμένα συμφέροντα των λίγων και προνομιούχων για δεκαετίες.

Μπορεί να έχετε αναλάβει τα καθήκοντά σας μέσα σε εξαιρετικά δυσχερείς συνθήκες, όμως η κυπριακή κοινωνία έχει πλέον ωριμάσει και είναι έτοιμη να δεχτεί ουσιαστικές αλλαγές. Η κοινωνία πλέον ΑΠΑΙΤΕΙ ουσιαστικές αλλαγές.

Το μοντέλο κράτους που υιοθετήσαμε για δεκαετίες έχει κλείσει τον κύκλο του και αποτελεί ένα αναχρονισμό που πρέπει να εκλείψει. Δεν είναι δουλειά του κράτους η ανάπτυξη ή η δημιουργία θέσεων εργασίας, αυτό είναι δουλειά των επιχειρήσεων. Δουλειά του κράτους είναι η παροχή ασφάλειας, η αποτελεσματική εποπτεία και απονομή δικαιοσύνης και η παροχή βασικών κοινωνικών αγαθών. Ως επιχειρηματικός κόσμος είμαστε έτοιμοι να αναλάβουμε τις ευθύνες που μας αναλογούν και αυτό για μας δεν είναι διακήρυξη κενή περιεχομένου αλλά δέσμευση ενώπιον σας και ενώπιον της κοινωνίας. Οι επιχειρήσεις προσαρμόστηκαν βίαια στη νέα τάξη πραγμάτων και με την κατάλληλη στήριξη και την παροχή των σωστών κινήτρων, είμαστε απόλυτα βέβαιοι, πως θα οδηγήσουν ξανά την οικονομία σε πορεία ανάπτυξης. Το μόνο που ζητούν οι επιχειρήσεις είναι τη κατανόηση σας, και τις αποδείξεις ότι δρουν σ' ένα φιλικό περιβάλλον και τυγχάνουν της στήριξης σας. Οι επιχειρήσεις δεν ζητούν χάρες!! Πρέπει να βοηθήσουμε όλοι να αλλάξουμε τη δυσμενή εικόνα που τους αποδόθηκε τα τελευταία χρόνια και η κοινωνία να θεωρεί πλέον τις επιχειρήσεις ως τους κύριους συμμάχους της για κοινωνική πρόοδο.

Εμείς δηλώνουμε παρόντες στην προσπάθεια που γίνεται για διάσωση της οικονομίας μας. Για μας ο μόνος δρόμος είναι προς τα εμπρός. Ας μάθουμε επιτέλους από τα λάθη μας και ας δώσουμε στην Κύπρο την προοπτική που της χρειάζεται, την προοπτική που της αξίζει.

Ευχαριστώ.

THG130460OMI16Maiou